

Tájékoztató
a szokásos piaci ár meghatározásával összefüggő nyilvántartási kötelezettségről szóló
32/2017. (X. 18.) NGM rendeletről

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) az elmúlt néhány évben megújította a szokásos piaci ár meghatározásával összefüggő nyilvántartási rendszert, a transzferár-nyilvántartást. Az új nemzetközi iránymutatások megeremtik a nagyobb átláthatóságot az adóhatóságok számára, biztosítják a bevételek-ráfordítások és a tranzakciók összehasonlíthatóságát. Az új dokumentációs kötelezettség három különböző dokumentumot foglal magába:

1. országokénti jelentés (Country-by-Country Report, CbCR),
2. fődokumentum (master file), és
3. helyi dokumentum (local file).

Az országokénti jelentésekkel kapcsolatos adatszolgáltatást és automatikus információcserét a magyar jogban *az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól* szóló 2013. évi XXXVII. törvény V/D. fejezete és 3. melléklete szabályozza.

A szokásos piaci ár meghatározásával összefüggő nyilvántartási kötelezettségről szóló 32/2017. (X. 18.) NGM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) az új OECD nyilvántartási rendszer alapján a fődokumentumra és helyi dokumentumra vonatkozó szabályokat állapítja meg. A Rendelet szerint a fődokumentum és helyi dokumentum alkot egy transzferár-nyilvántartást. Az alábbiakban ismertetjük a Rendeletet érintő legfontosabb tudnivalókat és ezzel összefüggésben *a társasági adóról és az osztalékadóról* szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao. törvény) egyes rendelkezéseit.

Nyilvántartás készítésére kötelezettek köre a Tao. törvény szerint

Nyilvántartás készítésére köteles adózók körét a Tao. törvény 18. § (5) bekezdése határozza meg, amely szerint gazdasági társaság (közkereseti társaság, betéti társaság, közös vállalat, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság), egyesülés, európai részvénytársaság, szövetkezet, európai szövetkezet és külföldi vállalkozó köteles nyilvántartást készíteni, kivéve ha

1. az adóév utolsó napján kisvállalkozásnak minősül, vagy
2. közhasznú non-profit gazdasági társaságnak minősül, vagy
3. benne az állam rendelkezik közvetlenül vagy közvetve többségi befolyással.

A Tao. törvény 18. § (3) bekezdése meghatároz két olyan esetkört, amelyre vonatkozóan egyáltalán nem kell alkalmazni a szokásos piaci ár elvét, következésképpen annak alátámasztása sem releváns. Transzferár-nyilvántartást ezen esetekben nem kell készíteni.

A Tao. törvény 18. § (3) bekezdése a) pontja a közös beszerzés és értékesítés érdekében létrehozott kapcsolt vállalkozással kötött ügyletek speciális transzferárazási mentesítéséről rendelkezik. A mentesség értelmezése kapcsán az alábbi szempontok figyelembevételével kell eljárni:

- A közös beszerzésnek és értékesítésnek *együttesen* kell teljesülnie.
- A közös beszerzés és értékesítés érdekében létrehozott vállalkozásban legalább *kettő* kis- és középvállalkozásnak kell szavazati joggal rendelkeznie, együttesen legalább 50%-ot meghaladó arányban.

- A közös beszerzés és értékesítés érdekében kötött szerződés (mely kifejezetten és kizárólag a versenyhátrány megszüntetésére irányul) abban az esetben lesz *tartós*, ha egy évnél hosszabb időszakra kötötték.
- A közös beszerzésnek és közös értékesítésnek *független felek* viszonylatában kell fennállnia.
- A *versenyhátrány* megszüntetése a piacon történő önálló fellépésből eredő hátrányok megszüntetésére irányul.

Amennyiben a fenti szempontok (vagy egyéb mentesülésre okot adó körülmények) nem érvényesülnek, az adóév utolsó napján közép vállalkozásnak minősülő adózót a szokásos piaci ár elvének való megfelelés, valamint nyilvántartási kötelezettség terheli.

A nyilvántartás készítésére kötelezett adózó a társasági adóbevallás benyújtásáig, a Rendelet előírásai szerint köteles rögzíteni a szokásos piaci árat, a meghatározásnál alkalmazott legmegfelelőbb módszert és az azt alátámasztó tényeket és körülményeket.

A Tao. törvény 18. § (6) bekezdése¹ szerinti saját tőkét érintő nem pénzbeli ügyleteket, valamint a (7) bekezdés alapján a külföldi vállalkozó és belföldi telephelye, illetve az adózó és külföldi telephelye közötti ügyleteket is be kell vonni a Rendelet előírásai szerinti nyilvántartásba.

A Rendelet 1. § (1) bekezdéséhez – személyi és tárgyi hatály

A Rendelet a szokásos piaci ár meghatározásával összefüggő nyilvántartási kötelezettségről szóló 22/2009. (X. 16.) PM rendelethez (a továbbiakban: 22/2009. PM rendelet) képezt a hatályt illetően lényegi változást nem jelent.

A szabályozás kapcsán kiemelendő a Rendelet 1. § (1) bekezdésének második mondata, amely szerint transzferár-nyilvántartást kell készíteni az olyan szerződés tekintetében is, amelyet a felek még független felekként kötöttek, de később a teljesítés során kapcsolt felekké váltak, és lényeges feltételét módosítják, vagy pedig módosítás nélkül is olyan változás következik be a gazdasági körülményekben, illetve a felek körülményeiben, amelyet független felek az ár meghatározásánál figyelembe vennének, és kezdeményeznék a szerződés módosítását vagy megszüntetését.

A Rendelet 1. § (2)–(6) bekezdéséhez – mentességek

A jogszabályban meghatározott áron végrehajtott ügylet csak abban az esetben mentesül a nyilvántartás alól, ha a szabályozás konkrét összegben határozza meg az árat. Képlettel meghatározott ár esetében a mentesülés a Rendelet szerint nem lehetséges.

A Rendelet kodifikációs okokból nem tartalmazza azt a nyilvántartás alóli mentesülési szabályt, amely az adóév utolsó napján kis- és közép vállalkozásnak minősülő adózónak a közös beszerzés és értékesítés érdekében létrehozott olyan kapcsolt vállalkozással – a versenyhátrány megszüntetése céljából – kötött tartós szerződésre vonatkozik, amely kapcsolt vállalkozásban

¹ „Az alapítónak (ide nem értve az átalakulással, egyesüléssel, szétválással történő alapítást), a tőkét befogadó, a vagyont kiadó adózónak, továbbá a tagnak (részvényesnek) az (1)–(5) bekezdés előírásait a jegyzett tőke, tőketartalék nem pénzbeli hozzájárulással történő teljesítése, emelése, a jegyzett tőke tőke kivonással történő leszállítása esetén, továbbá a jogutód nélküli megszűnéskor a nem pénzben történő vagyontkiadásra, valamint az osztalék nem pénzbeli vagyoni értékű juttatásként történő teljesítésére is alkalmaznia kell, ha többségi befolyással rendelkező vagy az alapítással ilyené váló tag (részvényes) teljesíti a nem pénzbeli hozzájárulást, illetve részesedik a vagyontól.”

a kis- és középvállalkozások szavazati joga együttesen meghaladja az 50 százalékot. Ezt a mentesítést a Tao. törvény továbbra is tartalmazza, tehát az érintett kis- és középvállalkozásoknak a jövőben sem kell ezen ügyleteikre nyilvántartást készíteniük.

Amennyiben az adózó egyéni vállalkozóval köt szerződést, továbbra sem mentesül a transzferár-nyilvántartási kötelezettség alól.

A szokásos piaci ár megállapításáról szóló határozatra vonatkozóan felhívjuk a figyelmet arra, hogy pusztán a határozat hatályosságának fennállása nem elegendő, hanem az is elengedhetetlen, hogy a tényállás is változatlan maradjon, így különösen az ellátott funkciók, vállalt kockázatok, alkalmazott eszközök körében ne legyen változás, a szerződést ne módosítsák, az ellenértéket a határozatban rögzítettek szerint állapítsák meg, a kritikus feltételek teljesüljenek. Az adóhatóság utólagos ellenőrzés keretében vizsgálja, hogy a tényállás változatlan-e, és amennyiben megváltozott tényállást észlel a nyilvántartási kötelezettség megsértése miatti bírságot szabhat ki, az adóalapra megállapítást tehet.

A változatlan értékű átterhelés esetében az adózónak alá kell támasztania, hogy a független féltől beszerzett szolgáltatás, termék változatlan áron történő továbbadására került sor. Továbbá amennyiben több kapcsolt vállalkozás részére történik az átterhelés, be kell mutatni, hogy a megosztás (például allokációs kulcs) megfelel a szokásos piaci árlevnek.

Kiemelendő, hogy az értékalapú mentesség 50 millió forintos értékhatáránál nem a ténylegesen fizetett ellenértéket kell vizsgálni a mentesség szempontjából, hanem a szokásos piaci áron számított ellenértéket. Amennyiben az ügyletek a Rendelet 4. § (5) bekezdése alapján összevonhatóak, az értékhatárnak történő megfelelés megállapítása céljából össze kell vonni azokat.

A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 319. § (1) bekezdése szerint a tőzsdei ügylet az a szerződés, amelyet a tőzsdei kereskedő a tőzsdén – a tőzsdei szabályzat által lehetővé tett körben és módon – tőzsdei termékre vonatkozóan köt. A meghatározás több elemből áll (1. tőzsdei kereskedő, 2. tőzsdén, 3. tőzsdei szabályzat által lehetővé tett körben és módon, 4. tőzsdei termékre), amelyek közül a transzferár-nyilvántartási kötelezettség alól történő mentesüléshez mindegyiknek teljesülnie kell.

A Rendelet 2. §-ához – alapelvek

A nyilvántartás készítése csak arányos teherrel járhat, azonban ez nem jelentheti a kapcsolt ügylet szokásos piaci ár elvének történő megfelelés bizonyításának elmaradását.

A Rendelet 3. §-ához – értelmező rendelkezések

A Rendelet 3. § 5. pontja új meghatározás az immateriális jószág fogalmára, amely a fődokumentum miatt szükséges. A definíció az OECD Transzferár Irányelvek VI. fejezet 6.6 pontja szerinti fogalmat veszi át. Fontos kiemelni, hogy a Rendelet az immateriális jószág fogalmát kizárólag transzferárazási kérdések vizsgálata céljából definiálja, az itt definiált fogalom nem feltétlenül esik egybe más adó- vagy egyéb jogszabályban meghatározottakkal. A meghatározás a következő együttesen fennálló elemek mentén értelmezhető:

- a) fizikai vagy pénzügyi eszköznek nem minősülő, de azonosítható valami,
- b) üzleti tevékenységhez szükséges,
- c) tulajdonban lehet tartani vagy ellenőrzés alá vonható (másokat a használatból ki lehet zárni, kizárólagos jogot biztosít), és

d) pénzben kifejezhető értéke van, a vagyoni forgalomban részt vehet.

Immateriális javak – többek között – a szerzői jogvédelemben részesülő szerzői művek és szomszédos jogok, az iparjogvédelemben részesülő alkotások (különösen: szabadalom, használati minta, formatervezési minta, mikroelektronikai félvezető termék topográfiája, know-how, védjegy, földrajzi árujelző, kereskedelmi név), az üzleti titok, a bérleti jog, a használati jog, a vagyonkezelői jog, a szellemi termékek felhasználási joga, a licencek, a koncessziós jog, a játékjog.

Kiemelendő, hogy a Rendelet 3. § 6. pontjában definiált *funkcionális elemzés a nyilvántartás legfontosabb része*, amely alapos elkészítésére, a funkciók, kockázatok, a végzett tevékenységek során felhasznált eszközök (erőforrások) részletes bemutatására különös gondot kell fordítani. Hangsúlyozandó egyrészt, hogy a kapcsolt ügyletben részt vevő mindegyik fél szempontjából el kell végezni a funkcionális elemzést, nemcsak a nyilvántartást készítő adózó szempontjából, másrészt, hogy a funkcionális elemzés az összehasonlítható független ügyletek, független vállalkozások esetében is elvégzendő. Az elemzéshez kiinduló pontot jelenthet – többek között – a The Platform for Collaboration on Tax (az IMF, az OECD, az ENSZ és a Világbank egy közös kezdeményezése) által kiadott „*A Toolkit for Addressing Difficulties in Accessing Comparables Data for Transfer Pricing Analyses*” című dokumentum (www.oecd.org/tax/toolkit-on-comparability-and-mineral-pricing.pdf) 105–112. oldalán található kérdéssor. Jogszabályi szintű elvárásokat mindazonáltal a Rendelet nem fogalmaz meg ennek kapcsán.

A Rendelet 4. § (1) bekezdéséhez – nyilvántartás tartalma

A Rendelet szerint a nyilvántartást minden adóévre teljeskörűen el kell készíteni. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy adott esetben a korábbi év nyilvántartásának egyes részei később nem lehetnének felhasználhatóak (sőt változatlan körülmények között inkább a változtatást kell indokolni), de minden évben egy új komplex nyilvántartást kell összeállítani. A fődokumentum és a helyi dokumentum tartalmi elemeinek értelmezéséhez elsődlegesen az OECD Transzferár Irányelvek (www.oecd.org/tax/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-20769717.htm) V. fejezete az irányadó.

Nincs választási lehetőség az önálló nyilvántartás (22/2009. PM rendelet 4. §) és a közös nyilvántartás (22/2009. PM rendelet 5. §) között. A 22/2009. PM rendelet szerinti közös nyilvántartás két része, a fődokumentum és a specifikus dokumentum hasonlít ugyan az új szabályok szerinti fődokumentumra és helyi dokumentumra, azonban tartalmuk nem pontosan feleltethető meg. Csak egy példát említve az új fődokumentum [Rendelet 4. § (2) bekezdése] nemcsak az Európai Unióban működő kapcsolt vállalkozásokról, hanem a világon bárhol működő kapcsolt vállalkozásokról tartalmaz információt.

Fődokumentumot akkor kell készíteni, ha van legalább egy olyan kapcsolt ügylet, amely nem mentesült a nyilvántartás készítési kötelezettség alól. A fődokumentum a teljes csoportra vonatkozó transzferárazás szempontjából lényeges információkat tartalmazza, amely összeállításához adott esetben a csoport (regionális) központjának a közreműködésére is szükség lehet.

A Rendelet 4. § (2) bekezdéséhez – fődokumentum

A fődokumentumban kell felsorolni a világon bárhol (az adóparadicsomokat is ideértve) bejegyzett összes kapcsolt vállalkozás elnevezését, a bejegyzés vagy a székhely szerinti

államot, továbbá a kapcsolt vállalkozások közötti (kapcsoltságot megalapozó) viszonyt (többségi befolyás, ügyvezetés egyezősége, telephely). A bemutatásnak áttekinthetőnek, az ábrának olvashatónak kell lennie. Alkalmazható (ábra helyett) többszintű lista is, ha a szükséges információt áttekinthetően és teljeskörűen tartalmazza. Szükséges külön megjelölni a csoport végső anyavállalatát is, amelyben már más vállalkozás nem rendelkezik többségi befolyással. A csoport fogalmát a Rendelet 3. § 3. pontja határozza meg, e szerint az adózó és a [z összes többi] kapcsolt vállalkozásai, ideértve a telephelyeket is.

Az üzleti eredmény mozgatórugóit illetően a csoport szintjén azon belső és külső tényezőket kell felsorolni, amelyek leginkább hatással vannak a csoport vállalkozási tevékenységének eredményére.

Be kell mutatni a régiós központok, elosztó központok, holding vállalkozások tevékenységét, az ezekkel fennálló gazdasági kapcsolatot.

A földrajz piacokat az összehasonlíthatóság szempontjából kell bemutatni.

A funkcionális elemzés az egyik legfontosabb része a nyilvántartásnak, ami akkor is igaz, ha a fődokumentumban tömörebb elemzést kell végezni, mint a helyi dokumentumban. Az OECD Transzferár Irányelvek különös hangsúlyt fektet az értékteremtés folyamatának pontos bemutatására. A fődokumentum funkcionális elemzésének célja a csoport értékláncának leírása, a csoport egyes tagjainak elhelyezése az értékláncon, valamint annak bemutatása, hogy az egyes csoporttagok milyen tevékenységekkel, eszközökkel járulnak hozzá az üzleti eredményt mozgó tényezők eléréséhez, és ennek során milyen kockázatokat kell viselniük.

A transzferárazási szempontú immateriális javak nem feltétlenül jelennek meg a számviteli nyilvántartásokban. A számviteli nyilvántartások mérlegszámlái ezért, bár fontos információt szolgáltatnak, nem szolgálhatnak kizárólagos alapul az immateriális javak azonosításában. Az adózónak az értékteremtő folyamatokban résztvevő erőforrásainak számbavételével összhangban kell bemutatnia a jelentős immateriális jóságait. Az immateriális javakat illetően az adózónak be kell mutatni a cégcsoport ezekre vonatkozó stratégiájának gyakorlati leképeződését, amely alapján felmérhető, hogy melyik csoporttag milyen módon járul hozzá az immateriális javak kifejlesztéséhez, értékének növeléséhez, fenntartásához, védelméhez és kiaknázásához.

A csoporton belüli pénzügyi tevékenységekre vonatkozóan az adózónak be kell mutatnia, hogy a csoport mely tagjánál, milyen vezetési szinten születnek a hosszú- és rövid távú finanszírozással kapcsolatos döntések, mely entitások eszközei milyen mértékben kitétek a külső finanszírozással kapcsolatos kockázatoknak, és a csoporton belül milyen kockázatmegosztási sémák működnek, pl.: garanciavállalások vagy cash-pool rendszerek formájában. Be kell mutatni például a hitel, kölcsön, gyűjtőszámla (cash-pool), (anyavállalati) garancia, valamint fedezeti ügyleteket. Bemutatandó különösen a kamatok meghatározásának módja, az alkalmazott referencia kamatláb, az esetleges kamatmentesség, a kamatfelár kialakítására vonatkozó általános elvek, a vonatkozó belső szabályzatok (csoportutasítás, stb.).

Az éves konszolidált beszámoló összes része (ideértve a szöveges magyarázatokat tartalmazó részét is) csatolandó a nyilvántartáshoz.

A szokásos piaci ár-megállapítási megállapodás, határozat (a továbbiakban együtt: határozat) bemutatása során ki kell térni különösen az azt kiadó adóhatóság megnevezésére, a határozat keltére, azon időszak kezdetére és végére, amelyre a határozat alkalmazhatósága kiterjed, az

érintett ügylet megnevezésére, rövid leírására, az érintett kapcsoló vállalkozások megnevezésére, székhelyükre, a szokásos piaci ár-megállapításának módszerére, az árra, ártartományra, a kritikus feltételekre.

A Rendelet 4. § (3) és (4) bekezdéséhez – helyi dokumentum

A menedzsment felépítésének bemutatása során a menedzsment jelentések címzettjeinél azokat a kapcsoló vállalkozásokat kell feltüntetni, amelyek a jelentéseket – közvetve, vagy közvetlenül – megkapják, és annak alapján döntést hozhatnak. A hangsúly a döntéshozók személyén van, nem azon, hogy közvetlenül melyik kapcsoló vállalkozásnak küldik meg a jelentést. A döntési folyamatot kell tehát bemutatni a döntéshozók feltüntetésével.

A helyi dokumentumban magának az adózónak (nem pedig a csoportnak) a különböző kapcsoló ügyletei tekintetében fennálló versenytársai sorolandók fel. Versenytárs lehet külföldi vállalkozás is.

Az ellenőrzött ügyletekre vonatkozó információkat annyiszor kell megadni, ahány mentesülési ok alá nem eső ellenőrzött ügylet, illetve összevont ellenőrzött ügylet esetében történt teljesítés. Új információként le kell írni az ügylet tényleges ellenértékének az összegét, fizetett és járó, illetve részt vevő felek szerinti bontásban.

Új elem, hogy a helyi dokumentumnak tartalmaznia kell a kapcsoló vállalkozásokkal kötött hatályos szerződések másolatát. Lényeges, hogy a nyilvántartásnak a módosításokat is tartalmaznia kell. Továbbá kiemelendő, hogy a nem írásban kötött szerződések tartalmát le kell írni. A tartalom bemutatásánál elengedhetetlen különösen a szerződés tárgya, annak jellemzői, a teljesítés ideje, helye, módja, feltételei, az ellenérték mértéke, megfizetésének ideje, a szerződés, illetve annak módosításának időpontja. Ha írásban kötött szerződést a felek később szóban módosítanak, a szóbeli módosítást is a fentiek szerint kell rögzíteni a nyilvántartásban.

Az OECD Transzferár Irányelvek alapján a legmegfelelőbb módszer kiválasztásához minden esetben összehasonlító elemzést kell végezni. Amennyiben rendelkezésre áll belső összehasonlító adat (különösen árra, vagy haszonrésre, árrésre), akkor az a külső forrásból származó adatot megelőzi. Az adott esetben legmegfelelőbb szokásos piaci ár-megállapítási módszer függ különösen attól, hogy a módszer fogalmilag alkalmazható-e (például a viszonteladási árak módszere csak akkor alkalmazható, ha változatlan formában továbbértékesítés történik), valamint, hogy milyen megbízható összehasonlítható adatok állnak rendelkezésre. A szokásos piaci ár-megállapítási módszer kiválasztása nem olyan jellegű választás, amely az adózót kizárólag saját döntése alapján illet meg, hanem itt a szakmai szempontból legmegfelelőbb módszert kell azonosítani. A módszerválasztást minden esetben szakmailag meg kell indokolni.

A helyi dokumentumban meg kell jelölni a tesztelt felet, amely az ügyletben résztvevő felek közül az, amelyiknek a pénzügyi mutatója a vizsgálat tárgyát képezi. *A tesztelt fél pénzügyi adatainak hiteles formában ellenőrizhetőnek kell lenniük az adóhatóság számára akkor is, ha nem az adózó a tesztelt fél.*

Külső, vállalati (nem ügyleti) szintű összehasonlító adatok használata esetében jellemzően indokolt a többéves elemzés. A figyelembe vett éveknek az elérhető legfrissebb éveknek kell lenniük. Jellemzően három év figyelembe vétele indokolt. Az összehasonlíthatóságot befolyásolhatják a termék, szolgáltatás életciklusából, a tevékenység szezonáliságából eredő különbségek. Többéves elemzésnek kizárólag az összehasonlító adatok keresése esetében van

helye, magának az adózónak csak az adott adóévi adatai vehetők figyelembe, többéves átlagolás nélkül.

Újdonság annak kötelező bemutatása, hogy a kapcsolt ügyletben alkalmazott ár (azon elért haszonrés, más mutató) a független felek között elért, az összehasonlító elemzés alapján megállapított ár (haszonrés, más mutató) hogyan vethető össze egymással.

A helyi dokumentumban le kell írni, hogy a szokásos piaci ár-megállapítási módszer alkalmazása során felhasznált pénzügyi adatok hogyan köthetők az adózó beszámolójában foglalt adatokhoz. Tekintettel arra, hogy a szokásos piaci árat változatlanul és módszertől függetlenül (azaz mindegyik módszer esetében) – a Tao. törvény 18. § (1) bekezdése alapján – ügyletenként, illetve összevonható ügyletenként kell vizsgálni (nem pedig a teljes társaság szintjén), az ügyleti, összevont ügyleti szintű adatok hitelt érdemlő előállítása, ennek ellenőrizhetősége elengedhetetlen. A mutatók előállításához szükséges adatok megállapításának módját rögzíteni kell a nyilvántartásban is. Ez történhet például a megfelelő szegmens, profitcentrum megnevezése, költséghely, költségviselő, érintett főkönyvi (bevétel, ráfordítás) számlaszámainak vagy munkaszámok megadásával.

A Rendelet 4. § (5) bekezdéséhez – összevonhatóság

Az összevonhatóságot illetően a Rendelet alapján is megfelelő gondossággal kell eljárni. Hiába függ szorosan össze két ügylet, ha az összevonásuk az összehasonlíthatóságot veszélyezteti, akkor nem vonhatók össze.

Összevonásnak lehet helye például, ha hasonló termékek gyártása történik több kapcsolt fél részére. Másik példa az összevonhatóságra a csoport több tagjának nyújtott hasonló szolgáltatások esete lehet.

A Rendelet 4. § (7) bekezdéséhez – frissítések

A Rendelet 4. § (7) bekezdése új rendelkezés. Az adatbázisszűrés kvantitatív és kvalitatív (manuális) szűrés részét változatlan körülmények esetében elegendő háromévente elvégezni, azonban az így kiválasztott vállalkozások pénzügyi adatait minden évben frissíteni kell, amelyben jellemzően a nyilvántartás készítésekor elérhető legfrissebb három év adatát kell figyelembe venni.

A Rendelet 4. § (8) bekezdéséhez – visszakövethetőség

Az összehasonlító adatkeresés bizonyító ereje az ellenőrizhetőségében van. Az adatbázis-kutatások esetén a nyilvántartásnak tartalmaznia kell a megadott logikai feltételeket hiánytalanul tartalmazó képernyőképeket, és a szűrés lépéseinek részletes leírását.

A Rendelet 4. § (10) bekezdéséhez – elkészítési határidő

A nyilvántartás elkészítési határideje továbbra is az adózó társasági adóbevallása benyújtásának napjával egyezik meg. Ha az adózó a társasági adóbevallása benyújtásáig a helyi dokumentumot elkészítette, azonban az érintett adóévre vonatkozó fődokumentum a csoport végső anyavállalatára vonatkozó jogszabályok miatt nem áll rendelkezésre, akkor a csoport végső anyavállalatára vonatkozó határidőig, de legkésőbb az adózó adóévének utolsó napjától számított 12 hónapon belül a nyilvántartás kizárólag a helyi dokumentumból áll. Ez a könnyítés nem alkalmazandó a társasági adó hatálya alól kikerülő adózóra.

A Rendelet 4. § (11) bekezdéséhez – módosítás

A Rendelet a nyilvántartás módosítását is szabályozza. Az adózó az adómegállapításhoz való jog elévülési idején belül, de legkésőbb az ellenőrzés megkezdéséig módosíthatja nyilvántartását, ha feltárja, hogy

- a nyilvántartást nem a jogszabályoknak megfelelően készítette el, vagy
- a nyilvántartásban az adóalapot, az adót, a szokásos piaci árat, a szokásos piaci ártartományt (jövedelmezőséget) érintő hibát észlel.

A módosító dokumentum tartalmazza a módosítással érintett nyilvántartás megnevezését, a módosítást és annak dátumát. Módosítás esetén az eredeti nyilvántartás és a módosító dokumentum együttesen képezik az adózó szokásos piaci ár megállapításáról szóló nyilvántartását.

A módosítást a nyilvántartás esedékességének eredeti időpontjában hatályos szabályok szerint kell elvégezni. Nincs helye módosításnak, ha az adózó a rendeletben megengedett választási lehetőséggel jogszerűen élt, és ezt a módosítással változtatná meg.

A Rendelet 5. §-ához – alacsony hozzáadott értékű, csoporton belüli szolgáltatások

Az alacsony hozzáadott értékű szolgáltatásra csak akkor választható a Rendelet szerinti egyszerűsítés, ha az adóévben az adózó kapcsolt vállalkozásaival kizárólag ilyen típusú szolgáltatásokra került sor.

Változott az ártartományra vonatkozó feltétel: az ellenőrzött ügylettel érintett kapcsolt fél által alkalmazott haszonkulcs a 3%–7% közötti tartományban lehet (korábban 3%–10% volt a tartomány). Megjegyzendő, hogy a költségalap, amelyre a 3%–7% közötti haszonkulcsot vetíteni kell, továbbra is vizsgálandó egy esetleges ellenőrzésben.

A Rendelet 6. §-ához – források

A Rendelet felsorolja, hogy milyen forrásokat lehet figyelembe venni. A Rendelet felsorolása, az OECD Transzferár Irányelvekkel összhangban egyben az adatok megbízhatósága szempontjából sorrendet is jelent, azaz amennyiben elérhető a lista előrébb álló pontjában említett megbízható összehasonlító adat, azt kell alkalmazni.

A Rendelet 8. §-ához – szűkítés

A Rendelet alapján bármelyik módszer esetében alkalmazni kell az interkvartilis tartományt, a 22/2009. PM rendelet az összehasonlító független árak módszerétől eltérő módszerek esetében írta csak elő. A Rendeletben újonnan szerepel a több, mint 30 megfigyelés előírása is. A Tao. törvény 18. § (9) bekezdése a következőket írja elő: „amennyiben a (2) bekezdésben meghatározott módszerek alkalmazása során indokolt (különös tekintettel a funkcióelemzésre, a minta elemszámára vagy a szélsőértékekre), az adózó azon középső tartomány alkalmazásával, amelybe a minta elemeinek fele esik (interkvartilis tartomány) további szűkítést végez, figyelembe véve az e törvény felhatalmazása alapján kiadott, a szokásos piaci ár meghatározásával összefüggő nyilvántartási kötelezettségről szóló miniszteri rendelet előírásait”.

A Rendelet 9. és 10. §-ához – hatályba lépés

A rendelet 2017. november 17-étől hatályos, azonban azt csak a 2018-ban kezdődő adóévi adókötelezettséghez kapcsolódó nyilvántartásokra kell először alkalmazni. Az új szabályokat adózási választás szerint a 2017. adóévi adókötelezettséghez kapcsolódó nyilvántartási kötelezettség teljesítésére is alkalmazni lehet, feltéve, hogy a nyilvántartás elkészítésének határideje nem korábbi, mint 2017. november 17.

Mindazonáltal a szokásos piaci ár megállapítása iránti eljárásban már a hatályba lépést követően benyújtott kérelmek esetében is alkalmazandó, hiszen e kérelmek érintik a 2018-ban kezdődő adóévi adókötelezettséget is. A szokásos piaci ár megállapítása iránti eljárásban mind a fődokumentumot, mind pedig a kérelemmel érintett ügyletre vonatkozó helyi dokumentumot mellékelni kell a kérelemhez.

A tájékoztató a Rendelet kihirdetéskori, 2017. október 18-i szövege alapján készült.

Nemzetgazdasági Minisztérium,
Nemzeti Adó- és Vámhivatal